

HORNARUL

Redacția și Administrația
H I D A, Jud. Cluj

Redactor:
S. F. SCHREIBER

Abonament anual Lei 120.

Sindicatul Maestrilor Hornari din Jud. Severin, Caraș și Hunedoara cu sediul în Lugoj."

No. 10/937.

**DOMNIEI-SALE
DOMNULUI MAIOR POPESCU PANTE BUCUREȘTI.**

D O M N U L E M A I O R

Subsemnatul, ANTONIU ADAMOVICI în calitate de președinte al sindicatului măestrilor hornari din județul Severin, Caraș și Hunedoara, își să Vă exprim deosebite mulțumiri și considerații pentru că ați găsit să ne luăți apărarea nouă, celei mai umilite bresle de meseriași, când datorită experienței D-Voastră de specialist ați apreciat, în ședință ce ați făcut cu ocazia pregătirei profesională administrative de pe lângă Ministerul de Interne, rolul pe care hornarii sunt chemați să-l indeplinească în viață socială atât în timp de pace cât mai ales în luptă pe care va fi chemat să o susțină în timp de războiu.

Și, în vederea unei organizări cât mai perfecte a corpului hornarilor, Domnule Major, permiteți-mi să vă sugerez o idee care după aprecierea D-Voastră, cu prestanță și perseverență ce Vă caracterizează să poată deveni realitate. Și anume:

Să se deschidă un curs în care hornarii să poată primi lecțiile necesare de apărare pasivă, adecuat rolului lor de apărători ai bunului celăjenilor, pregătirea care să le fie o îndrumare sănătoasă pe drumul psinos al meseriei pe care sunt chemați să o indeplinească de va fi nevoie chiar mâine pentru apărarea ţărilor.

Tin să repet, că în numele sindicatului pe care îl reprezint, sunt mândru a Vă aduca omagii și mărturisiri de recunoștință, că ați găsit să spuneți și să arătați convingător rolul și greaua sarcină a hornarului și de aceea Vă rog să ne fiți apărător și îndrumător: în fața vicisitudinilor.

Suntem executorii unei meserii, care aici la noi în Banat și Ardeal, era reglementată pe baza Legii XVII din 1884, azi însă, prin legiuiri în vigoare când să fim mai bine înțeleși, auzind un cuvânt cu greutate ca cel al Domniei-Voastre, ne încâlzește sufletul și ne face să nedăduim într-un viitor mai bun și mai ales să avem sprijinul pentru a putea româniza în acest colț de țară aceasta bresă care azi încă huzurește înfășată în așezările legi din 1884, cu leam moștenit.

Îmi permit să Vă trimiți o broșură pe care hăzuința noastră am căutat să o dăm pentru îndrumare și pregătire breslașilor hornari.

In speranță că în Domnia Voastră, bresla hornarilor a găsit un îndrumător și apărător care poate să dea fericite îndrumări pentru viitor în organizarea acestei ramuri de meserie ca să poată fi de folos Tării, Vă rugă, Domnule Major, să primiți expresia deosebitelor noastre considerații și stime ce Vă păstrăm,

Lugoj, la 27 Martie 1937.

Președintele Sindicatului hornarilor din SEVERIN,
CARAȘ și HUNEDOARA.

Antoniu Adamovici.

Ultima luptă pentru pâine, Pentru văduvele noastre și orfani noștri. Apel către femei

Aceste rânduri le adresez văduvelor: a sosit timpul, când trebuie să ne unim pentru a apăra dreptul de industrie dobândit de bărbații noștri. Vă rog, surorilor văduve, nu vă lăsați ca să nu puteți fi acuzate, că v-ați făcut vinovate de nepăsere și îndolență, și aceasta a avut urmarea pierderii pâinei voastre, și să fiți date afară cu orfanii împreună și cu toate drepturile voastre legale să fie expuși copiii voștri mizeriilor și foamei.

Pentru că acolo unde va urma acest neajuns, aceasta va fi din vîna voastră. Ori și voi sunteți văduvele societății, cu aceleași drept ca și văduvele altor meseriași. Unde se află scris, că vădava și orfanul maestrului hornar ar fi excepțione în fața legii? Voi sunteți dublu ocrotite de lege, fiind voi moștenitoarele legale ale circumscripțiilor voastre de activitate. Pe voi vă săgură legea nu numai din cauza brevetului de industrie pe care îl aveți ci și ca moștenitoarele sectoarelor bârbaților defunți—

Dar la fel ca și în alte părți, și aci se validează adevărul: o persoană singură nu este, în situația să-și apere drepturile, pentru că pericolul unia dintre noi constituie pericol pentru toate. Dimpotrivă însă sub scutul asociației, dacă vom rămâne unite în sânul ei, ne putem considera ca scufite și astfel cu mult mai greu putem fi eliminate din drepturile noastre.

Strigătul meu este însă adresat nu numai văduvelor, ci și soților actualilor măestri hornari, fiind doar noi toate în mâinile destinului. Viața omenească nu este eternă și soțiiile măestrilor nu pot să știe niciodată, la ce se trezesc într-o dimineață. Și vălul negru al doliului va fi pentru ele mai negru și mai trist, decât pentru noi, deoarece în ultimele timpuri s-a introdus obiceiul de a demova imediat pe văduvele recente din posturile lor. De aceea admoniez serios pe fiecare soție de măestru hornar să îndemne pe soțul său, să ia parte în renașterea asociației noastre și astfel să se îngrijească deja de acum de viitorul văduvei pe care o va lăsa după decesul său... cu aceasta va apăra drepturile soției sale și astfel va proceda pentru sine însuși, putând să și înlăturească sufletul.

Colegul nostru MIHAIL DARIDA, în calitate de președinte al asociației noastre, în cursul funcțiunii sale de până acum a dovedit de numeroase ori, că înțelege atribuția sa de a lupta pentru drepturile văduvelor și orfanilor. Vă rog deci, să vă uniți sub drapelul lui cât mai mulți, ca astfel să putem ești oricând sub conducerea sa pe câmpul de luptă întru apărarea acelora, care sunt membrii asociației și sunt amenințați de primejdii. Nu lăsați acest pas la ultimul moment, ci să vă grăbiți, pentru că suntem cu toate deja la punctul de a fi avizate la ajutor și foarte aproape este momentul, când acest ajutor devine urgent necesar. Să ne asigurăm deci, să ne salvăm existența, clădimu-o pe o bază atât de firmă ca să nu fim nevoiți a plângere în ultimele clipe. Să nu ne construim spânzurătoare, ci să ne clădim un bastion de apărare.

Din partea mea am hotărît, că voi sta la dispoziția coleginelor în orice privință. Vă rog, să mă vizitați la domiciliul meu, cu atât mai mult, că trebuie să compun lista văduvelor, care îmi va trimite timbru pentru răspuns, și voi scrie despre tot ce va cere—

Văd. I. PLATZ COLOMAN
CLUJ
Str. Trecătoare 17.

A S S Z O N Y A I N K H O Z

Végső küzdelem az özvegyek és árvák kenyeréért.

Az özvegyekhez intézem soraimat: itt az idő a mikor össze kell fognunk férjeink által megszerzett iparunk megvédése érdekében. Kérlek özvegy társaim ne hagyjátok magatokat, hogy nem törödömségetekken muljön, hogy benneteket és árváitokat, hogy törvényadta jogotok dacázra kidobjanak és éhinségnék legyetek ki éve. Mert a hol ez bekövetkezik az csak is a Ti hűbárok következménye. Mert Ti is a társadalomnak egyenrangú özvegyei vagytok, mint bár-melyik más iparosnak özvegye. Hol van tehát az megirva hogy a kéményseprő mester özvegy és árvája kivételeit képezen a törvény előt? Titeket a törvény kétszeresen védelmez mert Ti törvényes örökösei vagytok a kerületeiteknek. Titeket az ipartörvény nem csak az iparengedély alapian biztosít, hanem férjetek zárt kerületét is örököltétek.

Egyes személy külön külön ha sérelem éri, nem képes jogait törvényes modon védelmezni; de ha az egyesületünk szárnyai alatt öszetartunk nem fognak tudni olyan könnyen elbálni velünk.

Jaj kiáltásom nem csak az özvegyek hanem kéményseprő mesterné társaimnak is szól, mert senki sem tudja, hogy mire virág egy napon és az özvegyi fátyol az illetőre nézve gyászosabb és fájdalmasabb lehet mint nekünk mert ujabban az özvegyeket mostanában azonnal elszokták mozditani szerzet jogaióból. Ezért komolyan intek minden mesternét: senkentse a férjét, hogy az Egyesület ujjászületésében és megerősödésben vegyen tevékeny részt és igyekezünk megvédeni a mit a törvény biztosít számunkra. Mert senki sem másért hanem mindenki magáért kell kúzdjóni hogy lőzös érdekeinket megvédhessük.

DARIDA MIHÁLY kartársunk, mint az egyesület elnöke eddigى működése alatt tanújelét adta hogy ő iparunk mint az özvegyek és árvák érdekeit védelmezte. Ezért kérlek benneket, tömörüljünk minden többben az özsziszloja alá, hogy minden pillanatban készen lehessünk őt az iparunk mint az özvegyi jogaink megvédelmezésére. De ne hagyjátok ezt utolsó percet hogy mint vizbe fulók nyujtsuk karjainkat segítség után, ne azon legyünk hogy várjuk azt a mi nekünk segítségre lesz sűkségünk hanem előre biztositsuk a mi lét érdekeinket. Alkosunk egy erős alapot hogy ne keñjen könyörügnünk a végső kétsége esésünkben. Ne akasztófát építsünk a fejünk felé hanem egy erős véd bástyát védelmünkre.

Kérém az özvegy kariársnöket hogy engem bármikor és bár milyen ügyben felkeresni, mert az özvegyek névsorátszeretném összeállítani— és válasz bályeg csatolása elenében, mindenkinél szivesen fogok válaszolni.

Özv. PLATZ KÁLMÁNNÉ
kéményseprő mester
CLUJ. Str. Trecătoare 17.

A május 9 és 13-i kéményseprő mesterek gyűléseinek határozatai.

Egy régebbi határozat következtében, tekintettel arra, hogy a Szövetség a Federáció fejlesztése érdekében felügyesztette ténykedését egy alkalmi bizottság 1937 Május 9-én Clujra hívta a Cluj-Turda-Mureş-Someş és Bihar megyékben működő kartársakat, hogy a fenti megyék kéményseprő mestereinek szindikátusának megalakulását kimondják. Sajnos a fenti megyék több mint 76 kéményseprő mesterei közül alig 23 an képviseltették, magnakat 16 megbizottal. A gyűlés meg lett tartva, a Cluji Kisiparos Szövetség helyiségében és a 16 kiküldött ki is mondta a szindikátor megalakulását, jóváhagyta az alapszabályokat és megválasztotta a vezetőséget azzal, hogy a vezetőség Clujon lakó tagjai terjeszék fel az alapszabályokat a törvényszékhez jóváhagyás végett.

A megválasztott vezetőség nevében kénytelenek vagyunk értesíteni kartársainkat fáradozásunk eredménytelenségről. Az alakuló okiratot és alapszabályokat nem lehetet hitelesíteni, mert a szakmai szindikátusokról és jogszemélyiségekről szóló törvények megkivánják, hogy az alakuló közgyűlés alkalmával legalább is 21 tag személyesen vegyen részt. Ennek a tényállásnak tudatában a vezetőség Clujon lakó tagjai összehívíták az itteni mestereket egy értekezletre, ahól a doigokat alaposan megvitatta az alábbi megállapodásra jutottak: 1.) Egy újabb alakuló közgyűlés összehívása nagy költséggel és időveszteséggel járna. Ismerve a nehéz anyagi körülmenyeket és - minék tagadójuk - a kéményseprő mesterek vélkes közömböségét saját érdekaikkal szemben valószínű, hogy a második közgyűlésen sem fog megjelenni személyesen 21 mester. 2.) Az erdélyi kéményseprő mesterek szövetsége Cluji székhellyel még ma sem szünt meg törvényesen, ma is mint jogi személy van nyilvántartva a helybeli törvényszéken, és alapszabályai, melyek nagyjában azonosak a tervezett szindikátus alapszabályaival, jóválettek hagyva. Ennek következtében a Cluji kéményseprő mesterek arra kérik a vidéki kartársakat, hogy nyilatkozzanak írásbelileg arról, hogy akarnak e tagjai lenni a szövetségnak és fizetni az alapszabályokban előírt tagdíjakat. 3.) Az esetben, ha a kartársak tudatában lesznek a különböző zavaros intézkedések által veszélyeztetett iparral szembeni kötelezettségeiknek és késedelem nélkül fognak eleget tenni jelen felhívásnak a laphoz mellékelt nyilatkozat aláírással és beküldésével, összefogjuk hivni a legsúrgóbban a szövetség rendes közgyűlését, mely a további működés felől fog dönteni és az új vezetőséget megválasztani, tekintet nélkül a személyes résztvevők számára. 4.) Ugy a hétfármegye delegátusai, által május 9-én tartott gyűlésen, mint a Cluji mesterek értekezletén el lett határozva a »HORNARUL« szakkör lap további megjelentetése és terjesztése, mint az Erdélyi kéményseprő mesterek szövetségének hivatalos lapja, Anélkül, hogy ezzel más kéményseprő szakegyesületeknek esetleges lapjainak kiadását és terjesztését akadályozná. Azonban hasonlóan a megjelenéséig a Honarul az összes kéményseprő szervezetek és mesterek szócsöve és harcos szerepe fog lenni. A személyes élő támadások és szakmán-

ra nézve ártalmas közlemények közlésének meggátolására, a beküldött hírek stilizálására és a lap tényleges szerkesztésére az összehivandó közgyűlés döntéseiig egy három tagú bizottság alakult. A »Hornarul« ennek a bizottságnak irányítása mellett fogja ismertetni az olvasókkal, ugy a szakegyesületek (Federáció Szövetség) működését mint a különböző szakmákat érdeklő törvényes rendelkezésekét és azonfelül a szakmai érdekek kivivásának rendithetetlen harcosa és a kéményseprő mesterek és szervezetek testvéri összhangjának lelkes szószólója marad. Iratkozzanak be még ma a Szövetségebe saját maguk és gyermekeik kenyerének biztosításáért. Minél több nyilatkozat és tagdíj súrgós beküldésének reményében vagyunk.

kartári si udvizi ettel ;
A SZÖRVEZÜ BIZOTTSÁG.

Tagdijak és egyébb pénzküldemények NÁGEL FERDINAND pénztárnokhoz küldendők. Cluj, Str. Paris No. 27 Nyilatkozatok és levelezés DARIDA MIHÁLYHOZ küldendő Cluj Str. Greblei №. 3.

Hotărârile consfătuirii măestrilor hornari șinută la Cluj in zina de 9 Mai și 13 Mai crt.

In conformitate cu hotărârile unui consfătuiri anterioare, văzând că Asociația Maestrilor Hornari din Ardeal pentru a înleși desvoltarea Federației și-a suspendat orice activitate, un comitet de inițiativa a convocat pe maiștrii hornari din județul Cluj, Turda, Mureș, Someș, Năsăud și Bihar la o adunare generală de constituire a sindicatului măestrilor hornari din acele județe. Din nefericire din cea 76 măestri convocați abia 23 au răspuns la invitație trimisă în total 16 reprezentanți (cu Clujeni cu tot.) Adunarea a avut loc la 9 Mai 1937, în localul Uniunii miciilor meseriași din Cluj, iar cei 16 delegați au hotărât constituirea sindicatului, au votat statutele, alegând și un comitet încredințat între altele și cu înregistrarea Sindicatului. În numele acestui comitet, Vă facem cunoscut, că demersurile noastre au fost zadarnice, actele nu au fost autentificate și constituirea Sindicatului n'a putut fi avrobață de Tribunal deoarece legile Sindicatelor Profesionale și a Persoanelor juridice, pretend prezența in persoană cel puțin 21 membri la adunarea de constituire. Față de situația membru din Cluj ai comitetului ales au convocat în ziua de 13 Mai pe măestrii din localitate la o consfătuire și în urma celor discutate au ajuns la următoarele concluziuni: 1.) Convocarea unei noi adunări de constituire reclamă cheltuieli și timp, și cunoșcând situația materială precare și de — ce se ascundem nepăsarea măestrilor hornari față de proprietile lor interese, e probabil că nici la a doua adunare nu se vor prezenta 21 de măestri in persoană. 2.) Asociația măestrilor hornari din Ardeal cu sediul în Cluj, nu sa desființat in mod legal nici azi, ea are și astăzi personalitate juridică și statutele aprobată de Tribunalul Cluj sunt aproape identice cu Statutele Sindicatei proiectat. astfel măestrii hornari din Cluj au hotărât să intrebe pe colegii din provincie să se declară dacă doresc să fie membri in Asociație plăind cotizațiile statutare la timp sau nu ? 3.) Dacă colegii vor fi conștiienți de îndatorii lor față de meseria periclitată de diferite măsuri confuze și vor răspunde fără întârziere la apelul de față prin

completarea declaratiei alăturate, atunci vom convoca de urgență adunarea generală a Asociației, care va aduce hotărâri de modul de funcționare, alegându și un comitet de conducere indiferent de numărul participanților. 4.) Atât adunarea delegaților din cele 6 județe ținut la 9 Mai 1937 cât și consfătuirea măestrilor hornari din Cluj a hotărât menținerea ziarului „HORNARUL”, ca organ oficial al Asociației, fără a împiedica răspândirea publicațiilor de bresă a organizațiilor similare (eventuale organe ale Federației, Sindicatelor județene etc.) dar până la editarea unor astfel de gazete „HORNARUL”, va fi apărătorul și exponentul futuror organizațiilor de bresă și futuror măestrilor hornari Pentru a împiedica însă publicarea insinuărilor și atacurilor personale, până la hotărârea adunării generale, redactarea ziarului, stilizarea articolelor și corespondențelor sosite să a încreză unui comitet compus din dnii MIHAEL DARIDA m. hornar, SZIKSZAI ADALBERT maistru hornar și I. TIS ziarist. „HORNARUL” va apărea sub îngrijirea acestui comitet și va informa pe colegi, atât despre activitatea organizațiilor de bresă (Federația, Asociația, Sindicat etc) cât și despre orice dispoziții legale ce privesc exercitarea meseriei, în același timp va fi tribuna doleanțelor profesionale și animatorul solidarității măestrilor hornari și al organizațiunilor de bresă. Inscripti-Vă în Asociația fără întârziere pentru apărarea existenței Voastre și a copiilor voștri!

Cu stima colegială
COMITETUL DE ORGANIZARE

N. b. Orice sumă de bani se va trimite pe adresă: Casierului NAGEL FERDINAND, Cluj. Str. Paris 27; Declarațiile și corespondența se va trimite la DARIDA MIHAEL Str. Greblei No 3.

Copie. Ministerul de Interne Direcția Administrației Locale. No. 37448 din 18 decembrie 1936.
DOMNULUI PREFECT AL JUDEȚULUI HUNEDOARA

In referirea la raportul Dvs. No. 11434/936, avem onoare a Vă face cunoscut că, pe baza art. 194 din legea administrativă, comuna poate să înființează prin regulament taxe pentru serviciul de curățitul coșurilor. În regulamentul ce se va intocmi în acest scop, urmează să se precizeze modul cum se organizează serviciul hornăritului, comuna având latitudinea să hotărască dacă acest serviciu se va executa de comună sau dacă se va da în concesiune. În primul caz hornarul este angajat de comună dintre persoanele care au pregătitrea profesională și exercitarea meserii publicată în Monitorul Of. No. 91 din 30 Aprilie 1936, iar în al doilea caz, urmează să se joace licitație publică, cu respectarea dispozițiunilor respective din legea contabilităților publice, la care se vor concura persoanele care au deasemenea pregătit arătate mai sus. Rezultatul licitației înpreună cu hotărârea consiliului comunal, urmează să fie înaintată forului tutelor pentru aprobare.

p. MINISTRU.

SS. Indiscifrabil

Acest ordin amenință toate egistență colegilor din Hunedoara. Nu știm ce măsuri au luat pentru apărarea drepturilor lor. Nu e primul caz că autoritățile încearcă în așa fel reglementarea meseriei noastre. În mai multă judecățe s-a incercat, și colege interesați numai cu mari greutăți și au putut apăra drepturile lor numai deocamdată. Ce a fămat tarziu nu se știe. Însă noi avem datoria să facem tot posibilul pentru apărare drepturile voastre până când se mai poate face ceva. Dacă nici acum nu ne vom înțelege, vă a fi de nol. Trebuie să ne adunăm într-o adunare generală din toate fara și să trimitem o delegație la București cu căte un membru din fiecare Sindicat, care să cere de la Ministerul competent un ordin provizor

în sesiunea parlamentară o reglementare definitivă a mese- rei noastră, care nouă ne va da păine, și fără noastră siguranță încendiuară. Dacă cineva dintre colegi șiie o rezolvire mai târziu, să o comunică și noi îl vom asculta și urma. Dar să nu uitam că fără sacrificii și muncă nu va fi rezultat.

S. A.

Belügy Ministerium. Helyi Közigazgatási Igazgatóság Szám: 37448. 1636. Decz. 18. HUNEDOARA Megyei Prefectus Urnak. Hivatalozva az ön 11434/936 számu jelentésére tilisztelettel értesítjük hogy a Közigazgatási törvény 194 szakasza alapján a község alkothat szabályrendelet által dijakat a kéményseprési szolgálatért. Ezen célból alkotott szabályrendelel meghatározandó milyen módon legyen a kéményseprési szolgálat megszervezve, a községek határozataéra lévén bizva hogy ezen szolgálatot a község végeztesse, vagy bizományba adjja. Első esetben a kéményseprőt a község alkalmazza olyan személyek közül akik megfelelnek az 1936 IV. 31. 91 számu Hivatalos lapban kiírdefet mnukaképesítési törvény követelményeinek. A második esetben árlejtést kell tartani, a közkönyvelési törvény vonatkozo szakaszainak betartásával, melyen oian egyének vehetnek részt, kiknek megvan a fentebb említett iparképesítésük. Az árlejtés eredményét a községi tanács határozataival együt fel kell terjeszteni a fölötes hatósághoz jóváhagyás végett.

MINISTER. IGAZGATÓ.

ss Olvashatlan ss Olvashatlan

Ezen rendelet alapjában fenyegeti a hunedoara megyei kartásak egzistenciát. Nem tudjuk, hogy milyen intézkedést tettek jogaiak megvédésére. Ez nem első eset, eddig több megyében probálkoztak a hatóságok a kéményseprő ipart ilyen formába való rendezésével és az édekelt kartásaknak nagy nehézségek árán sikerült egyenlőre jogaiat biztosítani. Hogy később mi lesz nem tudhatjuk, de nekünk kötelességeünk minden megtenni, hogy ügyünk végesen rendezve legyen, Ehhez összetartásra és áldozat készségre van szükség. Ha ezt most mikor az utolsó pillanat is elattivitàk meg, szomorú napokra fogunk virradni. Hagyunk fel eddigi magatartásunkkal és tegyük meg minden lehetőt megélhetésünkért. Gyűlünk össze az egész országból és küldjünk egy küldöttséget az összes szindikátusok egy tagjai-ból Bucarestire, mely küldöttség vijon ki egyelőre, egy rendeletet az illetékes Ministeriumtól, és a parlamenti ülésszakban meg olyan intézkedést mely nekünk kenyeres, és országunknak tüzbiztonságot fog nyújtni. Ha valamelyik kartásunk jobb megoldást tud, közölje mi meghallgatjuk és követjük. Egyet azonban ne feledjünk, áldozat és munka nélkül nem lesz eredmény —

Sz. A.

Alo ! Alo ! Alo !

Tipografia »Hornarul« ține pe magazie tot felul de cărți de lucru, Chitanțiere, Note și tot feluri de imprimante pentru hornari. Comandați la tipografia »Hornarul«. Protejați tipografia »Hornarul« și în cursul anului, fiecare maistru hornar să comandă imprimantele necesare la :

Tipografia »HORNARUL« H I D A Jud. Cluj.

Caut calfă de hornar, dau vipt și plată la intrarare, la lucru de plasă.

R E S I G A J O A N

Sef HORNAR I I i a Jud. Hunedoara.